

only development, but even maintenance of functional capabilities and health of a growing organism.

Overlooked in school it is impossible to make up without damage to health and general educational process in high school. Only having the foundation of physical development from early age and having supplied eligibility PE on each of phases of an ontogenesis it is possible to supply health of youth.

ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ТЕХНІЧНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Анатолій РЕБРИНА

Технологічний університет Поділля (м. Хмельницький)

Однією з вимог ефективної підготовки спеціалістів вищих закладів освіти (ВЗО) є створення умов для інтенсивної та напруженої творчої навчальної праці без перевантаження і перевтом, в чередуванні з активним відпочинком і фізичним розслабленням. Цій вимозі повинно відповідати таке використання засобів фізичного виховання, яке б сприяло підтриманню достатньо високої і стійкої навчально-трудової активності і працездатності студентів, допомагало б краще виконувати завдання навчально-виховного процесу.

Важливо відзначити, що у студентів звичайний ритм навчання і способу життя, який був характерний у школі, різко змінюється у закладах вищої освіти. На організм студента діє більша кількість чинників, що навантажують інтелектуальну і емоційну сфери студентів [3], значно обмежують об'єм їх рухової активності.

Серед негативних наслідків малорухливого способу життя студентської молоді є порушення функціонального стану, недостатнє забезпечення працездатності м'язів, зміни фізіологічних функцій головного мозку і сенсорних систем тощо. Внаслідок цього спостерігається зниження загальних захисних сил організму, збільшується ризик виникнення різноманітних захворювань.

Науковими дослідженнями доведено, що одним із найефективніших засобів збереження і зміцнення здоров'я є виконання фізичних вправ [2, 3, 7].

У зв'язку з цим, важливим стає вивчення мотиваційних чинників, які сприяють залученню студентів до занять фізичними вправами. Особлива увага приділяється формуванню позитивного ставлення до фізичного виховання і спорту.

Заняття фізичними вправами здійснюється під впливом певних стимулів, серед яких, що є рушійними силами навчальної діяльності. Це потреби, інтереси, інтерпретація, ідеали, ціннісні орієнтації, які утворюють мотиваційну сферу навчальної діяльності. Формування стійкої мотивації до занять фізичними вправами є важливою умовою фізичної досконалості, гармонійного розвитку фізичних сил і здібностей.

У науково-методичній літературі розглянуто різноманітні підходи до вивчення змістовності мотивів навчальної діяльності [5].

Разом з тим, у фізичному вихованні вищих навчальних закладів, зокрема у ВЗО, проблемі виховання позитивного ставлення до занять фізичними

вправами приділено недостатньо уваги. До цих пір невизначено оптимальне співвідношення різноманітних методів впливу на студентську молодь, що заважає розробці ефективних індивідуальних програм, які дозволяють ліквідувати нейтральне та негативне ставлення студентів до фізичного виховання та поліпшити їх фізичний стан. Вивчення різноманітних аспектів фізкультурної діяльності студентської молоді дає змогу визначити шляхи оптимізації управлінської діяльності технічних ВЗО шляхом реалізації заходів, спрямованих на покращення соціально-психологічних процесів, підвищення рівня організованості й згуртованості в студентському колективі.

Важливість цієї проблеми та її недостатнє вивчення спрямовано на проведення наукового дослідження у напрямку визначення мотиваційних факторів та ціннісних орієнтацій, що сприяють формуванню позитивного ставлення до фізичного виховання.

Для отримання емпіричних даних, що характеризують вказані фактори, було проведено анкетування серед студентів. У дослідженні прийняло участь 208 студентів першого курсу стаціонарної форми навчання факультету технологій і дизайну та інженерно-економічного факультету. Суттєвим моментом у визначенні контингенту тих, що досліджувалися, було включення до їх числа студентів, які займаються в групах фізичного виховання різного спрямування.

Головним завданням нашого дослідження було встановлення характеру ставлень до фізичного виховання, що сьогодні існують у вищій школі та виявлення основних факторів, які сприяють їх формуванню.

Аналізуючи дані, що характеризують ставлення студентів ВЗО до фізичного виховання, виявлено, що лише 42% обстежуваних мають позитивне ставлення (табл. 1).

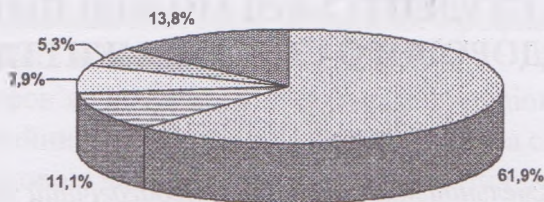
Таблиця 1

Ставлення студентів до фізичного виховання	%
Позитивне	22,7
Більш позитивне, ніж негативне	19,3
Нейтральне	28,2
Більш негативне, ніж позитивне	16,9
Негативне	12,9

Особливе занепокоєння викликають результати, що вказують на значне число обстежуваних, які мають негативне та індіферентне ставлення до фізичного виховання.

Поряд із цим, важливим стає визначення основних факторів, які мають переважний вплив на формування позитивного ставлення.

Так було виявлено (рис.1), що студентами найбільше репрезентовано фактори, що стосуються ціннісних орієнтацій (62%); особливе значення має орієнтація на здоровий спосіб життя. Організаційно-педагогічні фактори сприяють вихованню позитивного ставлення до фізичного виховання у 14% респондентів, психологічні фактори - у 7,9%. Генетичні фактори та вплив прикладу батьків, викладачів, провідних спортсменів і товаришів сприяють вихованню позитивного ставлення до фізичного виховання у 11% та 6,1% респондентів відповідно.

Примітка:

- - ціннісні орієнтації на здоровий спосіб життя
- - вплив та приклад батьків, викладачів, провідних спортсменів, товаришів
- - психологічні фактори (заради заліку, примушення батьків та ін.)
- - генетичні фактори (спадковість рухових здібностей від батьків)
- - організаційно-педагогічні фактори (організація, пропаганда, традиції та ін.)

Узагальнюючи дані дослідження, можна відзначити наступне: вплив та приклад батьків, викладачів, провідних спортсменів, товаришів та організаційно-педагогічні фактори не займають належного місця у морально-виховних настановах і не входять до числа факторів студентів, які б сприяли позитивному ставленню до фізичного виховання.

Поряд із визначенням факторів, що сприяють позитивному ставленню студентів до фізичного виховання важливим є також виявлення умов його формування.

Аналіз цієї проблеми свідчить про необхідність подальшого дослідження, вивчення особливостей та особливостей розвитку ставлення до фізичного виховання студентів технічного ВЗО.

Література

1. *Ведмеденко Б.Ф. Виховне значення фізичної культури і спорту: Посібник.* - К., 1986.- С.54.
2. *Валенский М.Я. Динамика физических и умственных нагрузок студентов в учебном году // Теория и практика физической культуры, 1968, №12, С.44-46.*
3. *Валенский М.Я., Минаев Б.Н. Двигательная активность студентов в режиме учебно-трудовой деятельности, быта и отдыха // Теория и практика физической культуры, 1973, №3, С.60-64.*
4. *Басанец Л.М., Иванова О.И. Оценка показателей психофизиологических функций у студентов младших курсов в процессе адаптации к учебным нагрузкам // Материали трудової конференції „Індивідуальні психофізіологічні властивості людини та професійна діяльність” – Київ – Черкаси. – 1997.- С.4.*
5. *Ильин Е.П. Мотивация и мотивы.* - СПб., 2000.-512 с.
6. *Рубинштейн С.М. Основы общей психологии.* -СПб: Питер Ком, 1999.-720 с.
7. *Яковецкий В.С. Физическое воспитание подростков с ослабленным здоровьем / - Я. Здоров'я, 1987.- 136 с.*

DEVELOPMENT OF STUDENTS' POSITIVE ATTITUDE TOWARDS PHYSICAL EDUCATION IN TECHNICAL UNIVERSITIES

Anatoly REBRYNA

Technological university of the Podillya (Khmelnitsky)

The most capable alternative for hypocynetics and hypodynamics in the modern conditions is the involvement of students in physical exercises and various kinds of sports positive attitude towards physical